

Van de Wel Edele Gestrungen Heeren
Mijn Heeren *Andreas Conring*

Raadshuer, en.

J. H. quintus.

Raad en Jodocus van de Ede. mag.
Heeren Staten van de ommelanden

z

Groningen

Duplicaat

Groningen

Van de welldele gestrenge Heeren *Andreas Conting*
en *J. H. Quintius*

Welldele gestrenge Heeren en
zeer g'agte Heeren.

op den o. a. g. laatstleden heb ik de eere
gehad onder leeuw van zeekenen Heer *Heer Hoff*,
over Engeland te ontfangen, verldagste
zeer g'agte missive in dato 27 octob. ds. gepa.
Heeren *Jaas*, benevens zodanige documenten
als verldagste. De goedheid gehad hebben tot
mijn naigt daer by te vragen en uijt desinhold
te verpligting gezien, dat verldagste op de
ernstige en onoploetelijke instantien van my
vrouw *Moeder* z. h. u. wel hielden gelieven te
bezwaren met de voorged. over mijn naigt ge.
ningen verplaatste drie outere Dogteren, en
v. u.

Dus een evidente Blyk van Derselver Consideratie
voor te versoecken van haar welgelt en genegen-
heijt vee het welzijn myner kinderen te geven,
die telden hebben haar gelukkig te agten dat
zij Sedert het overlijden van haar grootmoeder
zijn gekomen onder de Directie van Heeren, die
veel veel andere bequaam zijn, voor haar
opvoedinge zodanige als het behoort te zingen
en het verstaft mij tot een Sonderling con-
sentement tot uw Edigste. Dien last met uw
algemeene approbatie van de Regeering en tot
genegen myner familie hebben op zig ge-
nomen en daar mede ten aanzien van de
Oudmalige tijt omstandigheden zo wel aan
mij als gelagte mijne Dogenen geen geringe
dienst gedaan, want ingevalle uw Edigste
het verzoek van mijn vrouw Moeder zo hadden
van de hand gewezen, zouden zij als volgens
de dispositie van mijn Moeder niet buiten de
Provincie mogende gaan, naa alle gelagten
onder het bestier van vreemde hebben moe-
vallen, maar wat de Schikking van mijn
vrouw

die
gent,
gwen,
et:
der
die
gen
len.
wen
et
ge,
n
nge
Men
end
de
n
roch

vrouw Moeder op zig zelve aangemerkt, berispt,
zo oordeelt ik, dat haar welgehoort de aan haar
verleende magt in dezen veel te verre heeft
g'egendeeld. Want opschreef ik in vroegere dagen
haar welgehoort tot openvraagde over mijn kin-
deken aangewend m'ijgt: g'afschonken heb,
in cas van noodzakelykheid een opzigt van
deselve zekering te handelen, als haar welgehoort
oordeelen zoudt, voor haar welstand tusschen
te wezen, heb ik eger in t'vrijd om zeer pre-
nante teedinen die magt veel nauwer bepaad
en haar welgehoort. Daar van de verijchte kennis
gegeven, in die verwagting dat haar in alle
occafien tot verwijking tusschen de te ver-
te vragen over mijn kinderen zouden g'
evindend zijn getrokken, dog gelijk den tijdsdag
hier inne niet aan de verwagting heeft
bentwoord, zo is sulks ook een prince waar
omtrent verijgde onverschillig blyven, als
niet anders v'ogd hebbende, dan om mijn
vrouw Moeder plaadse te doen en word ook
van mij niet geen ander oegmerk g'allegand,
dan.

dan om u te bevestigen te doen zien, dat ik ten op-
zigte van dit stuk zekere heb moeten beslve-
rens als by mijn brieven van het voorleene
Jaar reeds zal zijn geteekend, en ik flatter
mij dat u te bevestigen: wanneer deselve de reeds
welke mij daar toe gepermoveerd hebben, om
wegen mijn schikking met de selver appo-
stie zullen vreeken en zig ook verzeke-
houden, dat ik daar toe gienziens den overge-
treeden, vint eenig respektiment over het
verbaeken mijner maatregelen, of om mijn
genomen respektie als met kragt staande
te houden, maar alleen om zoodanige motie,
als ik by brieven van het laatste van het
gepaste en t' begin van dit Jaar de eer-
heb gehad aan den Heere Lijvering voor op-
te brengen en vint dien hoop is het mij ook
niet zeer vreemd voorgekomen, dat de Heeren
Aldeveretelt en P. W. als van mij by
speciale publicatie tot vroegen over mijn
Doctoren benoemd zijnde, naar op dat funde-
ment hebben te mij g'eijcht, dat het is mij
aangenaam

uangenaaam dat zij het daar by gelaten en uitsla-
geft van hun kant oek alles wat geestel. tot
moeijelikheden konde geven, zongvullig vermij-
 hebben, en vermyt den laastgem. op uitsla-
verzoek gewijgerd heeft, de nodige penningen
tot onderhoud mijner Dogen te fournieren.
Zo is den wegl die uitsla- ter verlanging van
deselve hebben ingeslagen, gepast op de om-
standig. heden waar inne uitsla- zij be-
vonden en ik het met brengens naar den Heer
Jouw gelast de selve ten spoedigsten te
voldoen en wat uitsla- verdere schikkin-
gen ten opzichte van meermelte mijn Dog-
ten aanteleide, ik vinde deselve te wel
gereguleerd, dat ik groote reden heb daar
over ten heegsten voldaan, en dankbaar te
worden, ja ik zoude indien van alles ter
behoorlijker tijd advertentie had bekomen
veellijf een geheel ander resolutie ontrent
deselve hebben genomen, maar ik heb
mij onmogelijk kunnen verbeelden, dat den
Heere Coning dien mij meer als die
Jaaren

Jaaren agter een met veel empressement verzogt
heeft van het bestuur over mijn zonen ontslagen
te worden, zig met het voogdschap over mijn
Dogteren zoude willen bezwaren en nog veel
minder het ik kunnen denken, dat den Heere
quintus bij den welken ik de een niet heb
bekend te zijn, zig daar toe zoude hebben wil-
len verledigen;

Voor het overige verzoekt ik u wld.
gesta: zig geperstundeend te willen houden, dat
de onverwagte preuven welke ik in dezen van
denselver vriendschap en beleefdheid heb ontfan-
gen, bij mij altoos in een dankbaar geheugen
zullen bewaard worden en dat ik met zeer
veel vermaak alle gelegentheden zal waar-
neemen om blyken mijner waare erkentnisse
te geven, —

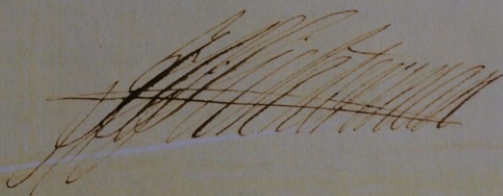
Voor u wldgste Condeleante wegens het
voor mij zo smartelyk afreken van mijn
vrouw Moeder: betuig ik mijn diepe verplig-
ting den almogenden biddende u wldgste nog
lange voor alles wat oorsake tot droefheid
kan.

kon geven genadelyk te willen bezwaaren en
blyve intusschen na aanbieding mijner bekijg
„willige dienst met de meeste vreesachtig.

Hougly in 't Fort
Gustavus
Den 25 deember
1743

Weldele gestaenge Heeren
en zeer g'agte Heeren

Verslagte: zeer oetmoedigen
en verplichten Dienaar

Groningen

originell

Hoog Edele Gestrings Heer

Andreas Couring

Hoog Edele Gestrings Heer

Veel geerde Nef.

Oer 8 aug: Caestleben, heb ik de vrom gered met
aan der Engelsche Schepen te ontfangen, inwtog-
edgheft: veel groete mispive quastokend den
25 oktober 1742, die rijen twee maanden
daar van y gevolgt, van inweld: Geth: jongere botanen
van den 28 december des selven jaars, waar ijt
mij tot veel gezege en gnam te slyken, dat
de van Me vromen veldman toegesonden presentie
een

een geene Bestelling en geengene overtocht had van
erlangen. dat het laatste, van de 2 pakjes
so wel als dat van uwerdele Geft: door het water
geen beftelling geveest, was mij leed te zien
meer de vijf. Sijde niet door onvoorftigheid
maar door een swaare overtocht van het
zee water is veroorzaakt. So wisten wij
ons dit kleine ongebet getruosten, en verfoeken
dat uwerde Geft: op geen Contra geftelken
geleien beeft te wezen, maar zij verfoeken
te houden, dat een miserie van uwerde geftelken
had zij mij in hoger waarde wed gelouwen
dan al het andere, dat uwerde Geft: mij niet het
verloren soude kunnen toefden

den Heer Bernard heeft mij met
een leen obligeante miserie beken gemaakt,
dat hij geveest had mijn soonen te verlaten
en naar zijn vaderland te rig te keeren, en
hoe wel hij daarbij geen klagten over den heere
te doen. kan ik echter wel bemerken, dat hij niet

So

wel vergenoegd is, als wel beloofde, en dat het
hem smakt, dat zijn Leerlingen, niet het onderwijs
dat hij aan hen heeft gegeven, niet zo veel niet
hebben getrokken, als zij zouden hebben kunnen
doen, indien zij daar van behoorlijk gebruik
hadden willen maken, en t gene uwele Gefe.
dieswegen gelijkt te noemen, dienstezoo Sijde
meer al te veel. So dat het mij niet ~~seer vreemd~~
voorkomt, dat Gm: Dik naar als van een
sagt Sinnen natuurlijk Sijde, geen plezier
gelas heeft in dagelijks te moeten corrigeren
en dus liever willen verkiezen. Bij zijn vrienden
en bekenden in tijds te leven, dan zijn tijd
in een dienst, die een Captiviteit te noemen
ik heb wel seer gewaakt, dat hij nog een
paar jaartjes, of tot mijn over komst in het
vaderland. ~~So~~ mijn Soeten was gebleven
meer de wyl So het blijft daar toe niet
heeft kunnen gaper moeud worden, met
ik mij daar in te vreden vinden, en verheuge
mij inmiddels, dat uwele: Gefe: weder een ander
Beginnen

Bequaam persoon om het onderwijs te geven
gevonden, en ik hoop dat den Selven in Staat
te worden, om zijn onderwijs aan Gerard, want
van ettelings veld uitrent dit Stuk niet
meer te zeggen / nuttig te maken, althans
het reguleren, synen oeffeningen Doening, als
in deselven bij het metten getrokken Contract:
het vernieuw gevonden, heeft mij volkomen
gevoegen, en versterkt mij tot een gelijk
van dier getrenger Sorg en oplettentheid
voor het welzijn mijner Kinderen, welke ik niet
den Saer onzamer, aan het opzicht van ~~andere~~
Souda willen toevertrouwen, en uijt dien Voorde
ke ik by uwe. Heft: misfine Wadron met
veel Goed wesen out waard, deszelfs aanblijven
verlangen, om van het voogdijchap over hem:
mijne Soonen te werden ontslagen. Het welk
mij in geen geringe verlegentheid brengt, also
ik aan de eene Zijde mijn Soonen niet gaarne
wilde beroven, van een voogd, die hun
Belangen met veel groter Belentip, en boven
dien

vien. & name betrekking op den hert. en dat ik
mij aan de Edele Hart niet heb durven verstellen
jits te weigeren aan een heer, aan wien ik mij
ten hoogsten verplicht bevind. en ik. Soud in
de twijfeling geheel. Soud bevestig. Soud
wien mij niet iijst gem. uwele Geste. mijne
te Silean. dat deszelfs Geenten, om van van
ontvacht te werden voornamelijk ontvacht. Soud
de onsekerheide mijne overkomt. in het heere
= Soud, die uwele. Geste. als nog verre af,
heeft gelien en antepien, met eenij ik
ijneleij mijn verlossing erlange heb. mit geveens
gerade sta. binnen twee maanden van hier
en Batavia te vertrekken. en dus als den
almogenden mij het karren. Soud, in het
jaar 1745 in de provincie van Hare en Cude,
hope te verlijnen. Soud. ik mij. dat
uwele. Geste. tot dien tijt toe in deszelfs post
als voogd sal gelieven te Continueren,
te meer, also den heer. Burgermeester. veltman
die een goed vriend van uwele. Geste. is

mogelijc

mogelijk nog wel zal gengen Sijn, een jaartje
aan Sijn voogdij Slep te knoopen. Dog bij al dien
wilt Ed: Geft: tegens mijn hertelijken wensel
niet kan befeveeren, die ~~waft~~ Lengen te
torfien, Soverfcha ik den Heer Schato Gochingen
ouwen Naef in dezelfde plaatfen aenten Stellen
mij vlegende dat Sijn Coele Sulks niet van
de hand wijken, en dat inweld: Geft: in Sijn
perfoon gaen verliegen hebben Sal, althans
ik laet in die ver wagteng de wondige promittie
op Sijn Coele hier nevens gaen met verloren
dat inweld: Geft: int vroegst geval defelne
aan Sijn Ed: gelijft te overhandigen;

Ten opzigte van het verplaatfen
mijner drie Dichters zoetereen, en de andere
Schelkingen, welke mijn vrouwe Moeder
S: omtrent dezelfde heeft gelieven te maken
Sal ik mij ter verwijping van Kivity in geen
particulariteiten inlaten aangesien den
slag is gelagere, en dat daar inne geen
verandering kan gemaekt werden.

Pulend

Behoudt de mij den Belange van des Leers
referencen, aan het geve ik met Gengens
deser de ere heb aan wett. Ed. Geste: en
den Heere Duintig te Schrijven, en met
het manieren mijner eijding in Colleen
betreft. So heb ik in het begin van dit jaar
dient wegen van den Heer Gekkinge de
vereijchte elucideratie gegeven, met verzoek
de Selve aan uwel. Ed. Geste: te communiceren
en ik wenschte wel dat wett. Ed. Geste?
en elke mijne bloed vrienden te gelijken
overtuigt te worden, dat ik steeds een
overaanderlijke agting voor de Selve
behouden, en hope daer van proeven
te geven, wanneer ik het geluk heb in
het Vaderland te komen, dat als het
gode behaagt, in den jaare 1744 Sijn Sel
bewijl ik staat make, met een der Schepen
van de eerste Befend is in het aanstaande
jaar van Batavia te vertrekken.

hier

hier mede het voorgeoprengt. Wilt Ed.
Geft. mijne ten neder Gefchied Lebbende
geen ik over tot de fchafte jonge Lettenen
waer van den inleid mij ten iijften
gesurpremeid, en ontsteld. Want schoon
ik mede enige weken voor die out fangt
door Brieven van den Heer Paine, van
de befouwen Entreprie mijne Sijfste
Soon, was G. informeerde geworden, wist
ik echter niet, dat het H. Soons de
mede Leide toegedragen. als ik tot verbaasung
Gy W. H. Ed. Geft. mijne op te ontwaaren
want of fchoon mij niet onbekend is, dat
de brief den Leide de mefelen en voor-
nametijk jongelingen van mijn Soons
jaeren, Heer verne Heer Brongers, en dat
die Hartstogt eenmaal de overhand
geheugen Lebbende, door geen reiden
of geloof Panchij is intetomen. Had
ik echter noot Gevoelt, dat mijn Soon
Sijn

Sijn pligt dien water verre ~~die~~ overtrede
tot G tot Soen Hoite, en geseemlijken
Sunder naaming Soen Sijn overgegeen, met
een heer van die Geboorte en Rang, als den
Heer van Rensburg in de persoon van
deszelfs dogter op So een Sen Schale wijde
te beleiden, en int Hld: Geste: tegens Sijn
Quaam beloften in een groot embarras
te brengen, door het uitvoeren van een
jonge juffrou die G door Geseemlijken wegen
had belooven te Soeken, maar ik Sie tot
mijn verwondering, dat die Consideratie
geen plaats Gij een gevonden, en dat
Sijn dufften een So danig verblind hebben
dat Gij maar alleen gelogt Geste. Het kaste
wat het wilde de juffrou te bezitten,
sonder Gij het aller minste te bekommeren
om de gevolgen, die volgens de beselving
welke int Hld: Geste: en Neef Gockinga
mij daar van hebben Geheven te doen,
Seer ongelukkig voor een Soen Sijn Geseem
juffrou

indien uwt Cel. Gert: niet zijn reglement
mij voegen ten zijden geteld. en de Pakken
niet zo veel prudentie gevingent had
dat dezelfde tegens loop en verwagting
op een voor een zeer Quattige wijze is
afgelopen, en hij dus gekomen is in de
besitting van een vrouw, die hij ten aanzien
van haar oufstandigheden niet gemakkelijk
leiden hebben verkreagen, nademaal
de jeffrouw door de voornaamste van de
provincie wierd aangesoet. Gelyk hij
zelfs in een brief aan mij zelf te kennen
gegeven, hoe veel redden ik nu ook heb
om over zijn onbetrouwbare conditie, en
het gevaar, waarin hij zig zelft gebragt
heeft, misnoegtes wezen. Ben ik echter
seer verleide, dat zijn dwaze daad. door
een gelukkige ijteloofst is gevolgd
en dat de Rens van Renssela opwilt.
Gert: persuaasien zijn representant Souere
Rapt

heeft ter Sijner Gefteld, dat Gij niet alleen
toe stemming van het voltrekken van het
huwelijks gegeven, maar ook met twi-
geft: de voorwaarden van het helve op een
betamelijke wijze gemaakt heeft, waar
van ik de particulariteiten in het aenstaande
jaar te gemoet fiende, in deelen wij deelen
volkomen approbeere, also mij eendeker
hoide, dat dezelve ook enig fukken gefchiedt
zijn, al ten meften niette vande jong getrouwen
handieuen, en ik heb den heer Dams Geftelt,
de gelden, welke tot overflaue van mijn Sijne
van de jonge Lieben Sijne belooft, ten eerften
aan uw H. Ed. Geft: te laten toekomen, met:
geffens qualificatie gegeven een fomme
van vier duysend guldens te employeren
tot het in kopen van juweelen voor de jonge
vrouwen, nats al vorens Gij daar te ver nemen,
wat beinodien Gij het Geftelt wil hebben
of het meest benodigd is, ten fine Sij daar

na

na te kunnen reguleren, willende ik anders
hopen dat het mis noemen van een vrees
meten tijd want bedaren sal komen, althans
ik zal van mijn lippen alles aenveeren, wat
in mijn vermogen sal zijn, en de andere inwendig-
geft: intusfehen voor de vrees vreesde blyken
van een Schep en gezegentheids, welke inwendig
geft: in dit wondert voor val aan mij en de
mijne geft gelieven te geveeren, Sullende
de Salve van mij altoos met een weere dank-
baarheids erkentend warden, en de vreesde
wilt Sal: geft: daar bij te willen vollen
mits de mislagen van mijn loon geft is
over het loof te zien, en een met deszelfs
vrees Schep en protectie te verveeren;
ik zie met veel aendoring, dat
wilt Sal: geft: als nog continueert, aan een
langdurige qual opasselijk te
blyken, dog wenske van heten dat wilt Sal:
geft: enge daar van eenlang door Gods
goed geft

Goed Heijde Sal worden verloft, en tot
een vol maakte gefond Eijs overgaan;
Sijde & mij intifelen Heer Keijzlyk geveeft
te ont waeren, dat onse jonge Meef, en Nigte
in H. Ed. Geft: waerde Kinderen van een
geveeftte gefond Eijs jousden, die
ik en mijn Ruij Meefen onder het Schryven
defer mee Geveeft, en hopen binnen
twee jaeren het Geluk te hebben hebben
in H. Ed. Geft: in een vol maakte welthand
te mogen overleeden;

Wijl ik thans met 't Comp:
effaig en de noodige preparatien
tot mijn auptaande reijze de Landen ongenen
vol werk heb. vind ik mij genood Saet
de font Eijs te moeten betragten
en Sal der halven hier mee afbreken
onder Sincere verveehing, dat

ik

FRAEYLEMA NIEUWS

10e jaargang

nummer 37

december 2011

Decemberactiviteiten op het Landgoed

Decemberactiviteiten

Zweedse Kerstmarkt

Op **zaterdag 10 en zondag 11 december** 2011 wordt voor de vierde keer dit Scandinavisch evenement op het landgoed gehouden met onder meer textiel, Zweeds handwerk en curiosa. Geniet in restaurant De Boerderij en op het landgoed van de sfeer van het Zweedse kerstfeest, zo komt in Slochteren het traditionele Zweedse kerstgevoel tot leven. Zie ook: www.zweedsekerstmarkt.nl

Kerstpracht op Fraeylema

Van **10 december** tot en met **26 december** 2011 is de borg wederom gehuld in fraaie en originele kerstdecoraties met als thema "huwelijk". Deze keer zullen door oud-studenten van TerraNext te Eelde een zevental kamers van de borg worden gedecoreerd. Ook zullen leden van het bloementeam van de Fraeylemaborg diverse kamers in kerstfeer tooien.

Kaarslichtavond

Op **zaterdag 17 december** 2011 vanaf **16.30 uur** gaat u in de kaarsverlichte borg eeuwen terug in de tijd. Zo is eveneens het voorterrein sprookjesachtig verlicht. Na afloop kunt u in de Grote Zaal genieten van een kopje koffie/thee of een drankje en in kerstfeer luisteren naar muziek.

Reserveren noodzakelijk, alleen telefonisch 0598-421568.

Kaarslichtgidsen

Gerrit van Houten Prijs 2011

Op **16 december** 2011 vindt voor de tweede maal de uitreiking van de Gerrit van Houtenprijs plaats in de Fraeylemaborg. De ingezonden werken van 80 kunstenaars zijn beschikbaar voor de expositie "Gerrit van Houten Prijs 2011".

Gerrit van Houten Prijs 2011

Van de redactie

Hierbij het laatste nummer van 2011, het jaar waarin wij het tienjarige bestaan van FraeylemaNieuws vierden.

Wij wensen u veel leesplezier en bovenal een vrolijk Kerstfeest en een gezond en gelukkig 2012.

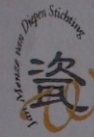

Inhoudsopgave

Van de redactie.....	1
Decemberactiviteiten.....	1
Een bijzondere brief uit de Van Diepencollectie.....	2
Een maandagochtend in november.....	3
Uit het gastenboek.....	3
Impressie van de Vriendendag.....	4
Trouwkleiding uit de kast.....	4
Ingezonden door een lezer.....	5
Bert Eggers.....	5
Wist u dat.....	7
Colofon.....	8

In het Koetshuis is de tentoonstelling voor het publiek te bezichtigen van **zaterdag 17 december** 2011 tot en met **donderdag 15 maart** 2012. Ook zullen werken van de kunstenaar zelf worden getoond.

FraeylemaNieuws

Een bijzondere brief uit de Van Diepencollectie

Naast vele topstukken op het gebied van porselein, prenten en schilderijen zit er in de Van Diepencollectie ook een bijzondere brief uit het jaar 1743.

Aan de hoog edele gestrenge heer Andreas Conring, veel g'eerde neef. Zo luidt de aanhef van een handgeschreven brief. Afzender is Jan Albert Sichterman, de "koning" van Bengalen.

Jan Albert Sichterman werd in 1692 in Groningen geboren en voer op 23-jarige leeftijd in dienst van de Verenigde Oost-Indische Compagnie naar Indië.

Zijn vertrek was enigszins overhaast, omdat hij kort daarvoor bij een duel zijn tegenstander dodelijk had verwond. Sichterman begon eenvoudig als onderkoopman, maar wist zich omhoog te werken tot de hoogst denkbare positie: directeur van Bengalen en van de Raad van Indië. Hij verzamelde een fortuin en kwam in 1745 samen met zijn vrouw terug naar de stad Groningen. Van 1746 tot 1750 liet hij een imposant pand bouwen aan de Ossenmarkt en vulde dit met oosterse schatten. Zijn enorme rijkdom gaf voeding aan allerlei verhalen. Zo werd Sichterman's koets getrokken door zes paarden, had hij zes donkere bedienden en gooide hij vanuit het open raam goudstukken op straat.

Het echtpaar kreeg zeven kinderen. De oudste zoon Anthony Ewout, geboren in Bengalen in 1722, werd op driejarige leeftijd naar zijn grootmoeder in Groningen gezonden om daar te worden opgevoed. Zijn broer Gerrit Jan volgde enkele jaren later. Er zijn vele brieven bewaard die door vader Sichterman vanuit Bengalen werden geschreven.

Jan Albert Sichterman met zoon
Collectie Groninger Museum.

Aanvankelijk schreef hij ze eigenhandig, maar na 1725 liet hij ze uitwerken door een schrijver. Er werden ook telkens twee kopieën gemaakt. De brieven werden vervolgens meegegeven met diverse schepen, zodat de kans het grootst was dat de boodschap inderdaad zijn doel bereikte. Dat was vaak zo'n zeven tot tien maanden later! Sichterman schreef aan zijn zoons, aan hun voogden Conring en Veltman en aan hun gouverneur Burmand. Op grote afstand probeerde hij zo toch nog wat invloed uit te oefenen op het wel en wee van de jongens. Vooral van zijn oudste zoon had hij hoge verwachtingen en hij overlaadde deze met aanwijzingen en raadgevingen. Andreas Conring was tot voogd aangesteld; hij was getrouwd geweest met de jong overleden nicht van Sichterman.

De brief in de Van Diepencollectie dateert uit december 1743. In die tijd heeft Jan Albert Sichterman een schokkende mededeling ontvangen: zijn oudste zoon is inmiddels getrouwd. Dit was bijna op een schandaal uitgelopen, omdat Anthony Ewout zijn geliefde had geschaakt. Deze Josine Petronella Alberda was een dochter van de Heer van Rensuma, een meisje van hoge komaf. Dankzij de bemiddeling van Andreas Conring kon samen met de boze ouders een oplossing gevonden worden en het jonge stel trouwde op 5 januari 1743.

Geen wonder dat Sichterman vanuit Bengalen op eerste Kerstdag een lange brief terugschrijft aan Conringh. Hij is hem dankbaar voor de redding in deze penibele situatie, die ernstige schade aan de reputatie van zijn zoon had kunnen aanrichten.

Eerst moet hij nog zijn boosheid en teleurstelling uiten: *want ofschoon mij niet onbekend is, dat de drift der liefde de menschen en voornamentlijk jongelingen van mijn soons jaaren, seer verre kan brengen, en dat die hartstogt eenmaal de overhand gekreegen hebbende, door geen reeden of gehoorsaamheid is in te toemen, had ik egter nooit gedacht, dat mijn soon sijn pligt dier mate verre sou overtreden dat hij tot so een stouten en gevaarlijken onderneeming soude sijn overgegaan, met een heer van die geboorte en rang, als den heer van Rensema, in de persoon van desselfs dogter op so een sensibele wijze te beledigen (...)*

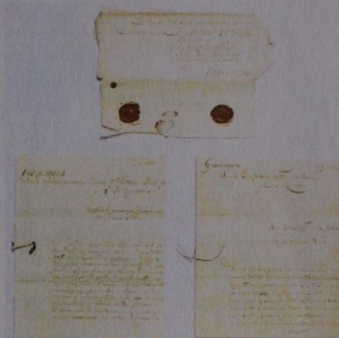
Maar daarna overheerst de opluchting en dankbaarheid jegens Conring. *dat deselve tegen hoop en verwagting op een voor hem seer gunstigen wijze is afgeloopen, en hij dus gekomen is in den besitting van een vrouw, die hij ten aansien van haar omstandigheden niet gemakkelijke soude hebben verkreegen, nade-maal de juffrouw door den voornaamsten van de provincie wierd aangesogt (...)*

Sichterman meldt vervolgens een flink bedrag te willen geven voor sieraden voor zijn schoondochter: *mitsgaders qualificatie gegeven een somma van vier duysend guldens te emploijeren tot het inkopen van juweelen voor de jonge vrouw, mits alvorens bij haar te vernehmen wat kleinodien sy het liefst wil hebben of het meest benoodigd is (...)*

Hij ondertekent zijn brief met *Uw hoog edel gestreng seer ootmoedigen en verpligten dienaar,*
J. A. Sichterman.

En zo loopt deze spannende stuiversroman uiteindelijk goed af!

Henny van Harten
conservator

*Brief van Jan Albert Sichterman aan Andreas Conringh
1743, 25 december. Handschrift op papier met lakzegels.*

Nieuws van het Hoofd Interne Dienst

Een maandagochtend in november

Tjonge het lijkt een gewoonte te worden die mist in november. Spitsroeden rijdend over de N33. De vele tegenliggers richting de Eemshaven maken het dubbel lastig. November? Wat is er nou te doen op de borg? Erg veel. We zitten in de afrondingsfase van het project "Levende Historie". De eerste aannemer is er tegen acht uur. Hoveniersbedrijf Mollema gaat de beukenhaag planten rondom de nieuwe kersentuin en de nieuwe appelhof. Even overleg over de lijn waarin de hagen moet komen te staan.

Tegen half negen hoor ik het geronk van een verrijker in de middenas van het park. Boomverzorgingsbedrijf Jeroen Renkema gaat vandaag, samen met Bert, Grip een nieuwe plaats geven nu er weinig bomen meer staan op de Hooge berg.

Grip? Grip is het glaskunstwerk (glazen bollen) van Ineke Hans dat eerst op de Hooge Berg gemonteerd was. We proberen op locatie ons te verplaatsen in de eigentijdse folly in het park.

Triobedrijven Hoogezand gaat deze ochtend verder met het beplanten van de Hooge Berg. De voortgang doorgenomen met de voorvrouw. Complimenten voor de ploeg! Het valt niet mee om tegen de helling omhoog te lopen met materiaal en planten. Ik daag de lezer uit om daar gauw eens te kijken. Ondermeer rododendron en hulst is er tegen de helling geplant.

Koffietijd. Even met elkaar in de kantine. Vervolgens met de conservator (Henny van Harten) naar de kersentuin. We hebben de plaats bepaald voor het beeld "Meisje met hoorn des Overvloeds". Dit beeld stond jarenlang verscholen bij een vijver achter in het park en krijgt nu een prominente plaats.

Om half elf een afspraak op het gemeentehuis met een juridisch medewerker. Ik heb hier ons jaarprogramma voor 2012 doorgenomen met gegevens voor de diverse vergunningen. Weet nu waar ik aan toe ben, voor welke evenementen er een vergunning aangevraagd moet worden of alleen een melding moet worden gedaan.

Teruggekomen maakt Henny mij attent op het willen schrijven van een artikelje voor FraeylemaNieuws. Dat hebben jullie nu dus gelezen.

Inmiddels is het iets minder mistig geworden. Kan vanuit het dakraam van mijn kantoor in het koetshuis de borg weer zien. Hoor van Piet Paulusma dat het gaat regenen het komende weekend. Niet leuk misschien, maar wat hebben we een geluk gehad de afgelopen weken.

Gerard de Haan

Uit het gastenboek...

- ik herkende de schilderijen van Els Woud bij de balie
- einfach toll
- wonderful, so glad to be here
- er heerst een geweldig middeleeuwse sfeer
- leuk en eigenlijk willen we heel graag in het torentje kijken
- zelfs authentieke toiletten
- wat een mooi behang
- leuk de meiden in prinsessenjurken in het kasteel
- u heeft ons goed te woord gestaan
- het is hier erg mooi. Gelukkig heb ik mijn fototoestel bij mij

FraeylemaNieuws 3